

3^ο ΠΕ.Κ.Ε.Σ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

«Η επιχειρηματολογία
ως διδακτική πρακτική και
ως εκπαιδευτικό πρόγραμμα»

Επιμορφωτικό διασχολικό εργαστήριο
Εκπαιδευτικών Ε' Δημοτικού
Αριδαία, 11/12/2018

Σωτηρία Σαμαρά
ΣΕΕ, 3^ο ΠΕ.Κ.Ε.Σ Κ. Μακεδονίας

Γιατί επιχειρηματολογικό κείμενο;

- ▶ Στόχος του Α.Π. - Το πιο απαιτητικό διδακτικά κειμενικό είδος (Ματσαγγούρας, 2004)
- ▶ Στα Α.Π. δίνεται έμφαση στη σημασία προφορικού και γραπτού λόγου και τη μεταξύ τους συσχέτιση.
- ▶ Πολύ σημαντικός ο ρόλος του επιχειρηματολογικού λόγου στο χώρο της κοινωνικής συνύπαρξης

επιχειρήματα

Γιατί επιχειρηματολογικό κείμενο;

- ▶ καθημερινά συντελείται συστηματική απόπειρα να επηρεαστούν τα πιστεύω και οι θέσεις του καθενός και της καθεμιάς γύρω από απόψεις που κυριαρχούν στο ευρύτερο κοινωνικό πλαίσιο (Ramonet, 1995).
- ▶ Επαφή των παιδιών με τεχνολογία και μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Άρα αποδέκτες πληροφοριών που οφείλουν να επεξεργάζονται κριτικά

Γιατί επιχειρηματολογικό κείμενο;

► <http://ebooks.edu.gr/new/ps.php>

Ισχύοντα Α.Π.: ΔΕΠΠΣ – ΑΠΣ Ελληνικής
Γλώσσας για το Δημοτικό

Συμπληρωματικά προς τα ισχύοντα
Προγράμματα Σπουδών: Νεοελληνική
Γλώσσα και Νεοελληνική Λογοτεχνία -
Δημοτικό:

Υ. Α., αρ. πρωτοκ. 113734/Γ2 – 03/10/2011

για την παρουσίαση των πληροφοριών του κειμένου με τρόπο κατανοητό.

✓ Κατανοούν ότι η παραγωγή γραπτού κειμένου συνιστά μια δυναμική διαδικασία που αναδύεται μέσα από την ενεργό εμπλοκή των μαθητών και μαθητριών με διαδικασίες συλλογής, σύγκρισης, καταγραφής και αναθεώρησης του περιεχομένου και της γλωσσικής του διατύπωσης.

✓ Μαθαίνουν να κρίνουν, να επικυρώνουν ή να αμφισβητούν θέσεις και απόψεις, πάντοτε

με επιχειρήματα.

✓ Κατανοούν ότι οι παραπάνω λειτουργίες πραγματοποιούνται σε πραγματικές συνθήκες, περιέχουν προσωπικά βιώματα και ανάγκες, χρησιμοποιούνται συνδυαστικά και ανάλογα με τις επικοινωνιακές περιστάσεις.

Υ.Α. Φ.20/139462/Δ1 – 28/08/2018: Αναδιάρθρωση της ύλης στο γλωσσικό μάθημα

3. Μαριάμ 4. Έθιμα του Πάσχα		
ΕΝΟΤΗΤΑ 15 ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ	Η ενότητα εστιάζει στην επεξεργασία επιχειρηματολογικών κειμένων (κατευθυντικός λόγος).	ΧΡΟΝΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ 8-10 ΩΡΕΣ
1. Τα θετικά και τα αρνητικά (σελ. 36-41)	<p>B.M.</p> <p>Προτείνεται να αφαιρεθούν τα κείμενα των εφημερίδων (σελ. 36 και 37) λόγω παλαιότητας, καθώς και οι ασκήσεις που τα συνοδεύουν 1, 2, 3 (σελ. 37), 4, 5 (σελ. 38), 6, 7 (σελ. 39).</p> <p>Διδάσκονται τα αρκτικόλεξα (σελ. 39). Η άσκηση 8 (σελ. 40) μπορεί να γίνει προφορικά.</p> <p>Διδάσκονται οι «Λέξεις με καταγωγή» και η άσκ. 9 (σελ. 41).</p> <p>Μπορούν να αξιοποιηθούν τα κείμενα του Τ.Ε. (σελ. 35, 36) μαζί με τις ασκήσεις 1 (σελ.36) και 2 (σελ.37).</p>	

Υ.Α. Φ.20/139462/Δ1 – 28/08/2018:

Αναδιάρθρωση της ύλης στο γλωσσικό μάθημα

Ο προτεινόμενος εξορθολογισμός της ύλης της Γλώσσας εξοικονομεί διδακτικές ώρες, τις οποίες μπορεί ο/η εκπαιδευτικός να τις διαθέσει σε σχέδια εργασίας που ανταποκρίνονται στις εκπαιδευτικές ανάγκες των μαθητών/τριών, στην έρευνα, στην καινοτομία, στην αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών και στην επεξεργασία λογοτεχνικών κειμένων. Για τον λόγο αυτό, δεν απαιτείται η γραμμική παρουσίαση όλων των ενοτήτων. Ο/Η εκπαιδευτικός μπορεί να κάνει επιλογές στην παρουσίαση των ενοτήτων, ανάλογα με τους/τις μαθητές/τριες και τα ενδιαφέροντά τους, ώστε να αξιοποιήσει τον χρόνο εποικοδομητικά στην υλοποίηση σχεδίων εργασίας. Τα σχέδια εργασίας μπορούν να αφορμώνται είτε από τα προτεινόμενα θέματα του εγχειριδίου, είτε από τις αναδυόμενες εκπαιδευτικές ανάγκες των μαθητών/τριών και από τα μαθητικά ενδιαφέροντα. Στο πλαίσιο αυτό, προτείνεται στους/στις εκπαιδευτικούς να σχεδιάσουν και να υλοποιήσουν σχέδια εργασίας τόσο από αυτά που περιλαμβάνονται στους παρακάτω πίνακες όσο και δικά τους, με θέματα που άπτονται των ενδιαφερόντων των μαθητών/τριών και των θεματικών αξόνων των εγχειριδίων.

Υ.Α. Φ.20/139462/Δ1 – 28/08/2018:

Αναδιάρθρωση της ύλης στο γλωσσικό μάθημα

μαθητών/τριών και των θεματικών αξόνων των εγχειριδίων.

Επιπλέον, η διδακτέα ύλη έχει ως βασική, αλλά όχι ως αποκλειστική αναφορά τα ισχύοντα σχολικά εγχειρίδια. Ο/Η εκπαιδευτικός δύναται να αναζητεί – πλέον κυρίως στο διαδίκτυο – πρόσθετο υλικό για τη διδασκαλία και να ανατροφοδοτεί ανάλογα τον προγραμματισμό της. Ως μαθησιακοί και διδακτικοί πόροι μπορούν να αξιοποιηθούν έγκριτες έντυπες ή/και ηλεκτρονικές πηγές (π.χ. ιστοσελίδες φορέων που εποπτεύονται από το Υπουργείο Παιδείας ή το Υπουργείο Πολιτισμού ή φορέων με αξιόλογο εκπαιδευτικό και πολιτιστικό έργο), κατά την κρίση του/της εκπαιδευτικού και σύμφωνα με τις ανάγκες της τάξης, στο πλαίσιο ανανέωσης των ηλεκτρονικών πηγών οι οποίες αναφέρονται στα σχολικά εγχειρίδια.

«Πρωτέας: σενάρια εκπαίδευσης»

27-09-18: Αναρτήθηκαν για γενικευμένη χρήση στην κεντρική σελίδα του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής (<http://iep.edu.gr/>) συγκεντρωτικοί πίνακες με 2000 εκπαιδευτικά σενάρια για τα γλωσσικά μαθήματα που συντάχθηκαν στο πλαίσιο του προγράμματος ΠΡΩΤΕΑΣ που εκπόνησε το Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας (<http://iep.edu.gr/el/component/k2/519-proteas-2000-ekp-sen>). Τα σενάρια αυτά αναπτύχθηκαν και εφαρμόστηκαν από ζεύγη εκπαιδευτικών που συμμετείχαν στις διαδικτυακές κοινότητες του ΚΕΓ για τρία χρόνια (2012-2015).

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013

Πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

γλώσσαν νομών

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ, ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

ΜΕΛΟΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΕΘΝΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΓΛΩΣΣΑ (EFN U)

Διευθύνσεις που φιλοξενούν
την εφαρμογή του σεναρίου
«Η χώρα της Επιχειρηματολογίας»
στη βάση δεδομένων «Πρωτέας»

- ▶ <http://proteas.greek-language.gr/scenario.html?sid=1576>
- ▶ <http://proteas.greek-language.gr/scenario.html?sid=2037>
- ▶ ...δεξί κλικ: open Hyperlink... και καλή πλοήγηση

Γλώσσα ΣΤ' Δημοτικού

► Ενότητα 9: Συσκευές

Ενότητα 9: Συσκευές (σελ. 41-60)

Από τον χαλκό στο γυαλί
Και τώρα σχολεία www...
Το μηχάνημα

Σελ. 41-44, 48-50, 53: μπορούν να μη διδαχθούν καθώς παρουσιάζουν επικαλύψεις.

Τετράδιο Εργασιών: Τεύχος Α', σελ. 64-66: μπορούν να μη διδαχθούν. Το περιεχόμενο των ασκήσεων μπορεί να ζητηθεί με πιο σύγχρονη μορφή (ηλεκτρονικά).

8-12 ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ
ΩΡΕΣ

Γλώσσα ΣΤ' Δημοτικού: ενότητες 9,16,17

2. Πιστεύετε ότι οι μηχανές βλάπτουν ή εξυπηρετούν τους ανθρώπους; Συζητήστε τις απόψεις σας στην τάξη.

πηγή: Διεθνής Αμνηστία

σκίτσο παιδιού-στρατιώτη

Αποφασίζετε να στείλετε ένα γράμμα στον ΟΗΕ (ο Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών εκπροσωπεί όλες τις κυβερνήσεις και φροντίζει για την ειρήνη), με σκοπό να πείσετε με επιχειρήματα ότι δεν πρέπει να υπάρχουν παιδιά-στρατιώτες.

Το γράμμα σας θα έχει τρεις παραγράφους. Στην 1η θα εξηγήτε γιατί στέλνετε αυτή την επιστολή, δηλαδή ποιο είναι το πρόβλημα που σας απασχολεί. Στη 2η θα αιτιολογήτε γιατί δεν πρέπει να υπάρχουν παιδιά-στρατιώτες. Τέλος, στην 3η παράγραφο θα προτείνετε τι ακριβώς θα θέλατε να κάνει ο ΟΗΕ.

Μην ξεχάσετε να ξεκινήσετε με προσφώνηση (Αξιότιμε Γενικό Γραμματέα του ΟΗΕ) και να κλείσετε με αποφώνηση και υπογραφή (Με εκτίμηση, οι μαθητές της ...).

Θυμηθείτε επίσης ότι, για να αναπτύξετε κάθε παράγραφο, πρέπει να απαντήσετε σε ορισμένα ερωτήματα (ποιος ή ποιοι, πού, πότε, πώς, γιατί κτλ.).

Ερευνητικά δεδομένα πάνω στο κειμενικό είδος του επιχειρήματος

► Για να γράψει το παιδί ένα αποτελεσματικό επιχειρηματολογικό κείμενο καλείται σε έναν τριπλό σχεδιασμό.

Ειδικότερα οι μαθητές υστερούν και δε χρησιμοποιούν κυρίως το δομικό στοιχείο των αντιρρήσεων/αντικρούσεων (Knudson, 1992; Erfmier, 1985; Breiter & Scardamalia, 1982)

► Τα παιδιά δεν επεξεργάζονται ικανοποιητικά τα επιχειρήματά τους και δεν τα ενισχύουν με σχόλια (εγγυήσεις/επικυρώσεις) (Crowhurst, 1991)

Ερευνητικά δεδομένα πάνω στο κειμενικό είδος του επιχειρήματος

- ▶ Ελλιπής γνώση ή άγνοια της δομικής οργάνωσης του κειμένου. Οι ιδέες γίνονται κείμενο μέσα από την οργάνωση που παρέχει ένα λειτουργικό/υπερδομικό σχήμα το οποίο τα άτομα μιας κοινωνίας ακολουθούν για να επικοινωνήσουν (Bereiter & Scardamalia, 1982; Garate & Melero, 2004)
- ▶ Μολονότι η παραγωγή γραπτού λόγου δεν μπορεί να μελετηθεί ανεξάρτητα από τον προφορικό λόγο η έρευνα οφείλει να αναδείξει το πώς η διαδικασία αυτή συσχετίζεται με τα περικείμενα μάθησης που οικοδομούνται σε κάθε σχολική τάξη (βλ. και Kostouli, 2005b; Σαμαρά & Κωστούλη; 2007, Σαμαρά, 2009)

Δομή επιχειρηματολογικού κειμένου

Θέση, άποψη, ισχυρισμός, γνώμη

Επιχείρημα/Σχόλιο

Αντίρρηση

Αντίκρουση

Συμπέρασμα

Γλωσσικές επιλογές

► συνδετικές σχέσεις:

Μεταξύ των άλλων, προσθέτω, όχι μόνο αυτό αλλά και...

► Αντιθετικές σχέσεις:

Στον αντίποδα, ναι μεν αλλά, παρόλο που, από την άλλη μεριά, υπάρχει και η αντίθετη πλευρά, ωστόσο πέρα από αυτή τη θέση, ή τις θέσεις υπάρχουν και

Αντιπαραβάλλω, αντιπροτείνεται, αντιπαραθήση

► αιτιολογικές, επεξηγηματικές, διαζευκτικές σχέσεις, συμπερασματικές:

γιατί, επειδή, διότι, αφού, καθώς, μια και, μια που, επομένως, ως εκ τούτου, συνεπάγεται, συμπεραίνουμε, ανακεφαλαιωτικά θα λέγαμε, βέβαια, φυσικά, λοιπόν, τελικά

Γλωσσικοί στόχοι:

να συνειδητοποιήσουν οι μαθητές/-τριες τα χαρακτηριστικά του κειμενικού είδους του επιχειρήματος·

να αποκτήσουν επίγνωση των επιστημονικών εννοιών·

να ασκηθούν να διατυπώνουν επιχειρήματα·

να ανακαλύπτουν επιχειρήματα σε γραπτό κείμενο

να «εμβαπτιστούν» στη δια ζώσης επιχειρηματολογία

να ενισχύσουν το λεξιλόγιό τους κατανοώντας τι σημαίνει επιχείρημα, σχόλιο, αντίρρηση, αντίκρουση.

Γραμματισμοί

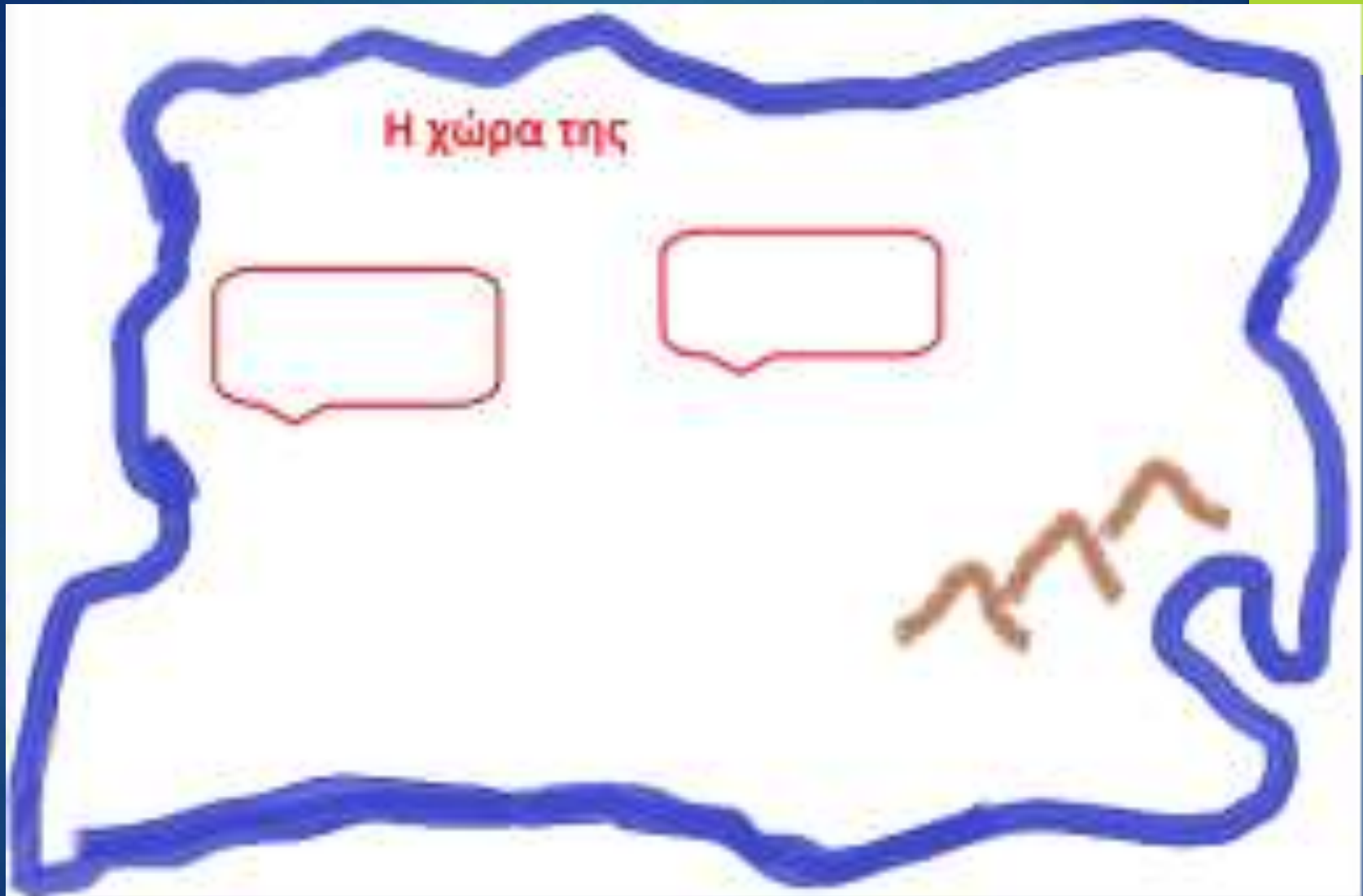
να μάθουν τα παιδιά να δημιουργούν έναν εννοιολογικό χάρτη με δύο φύλλα και να πλοηγούνται σε αυτόν

να μάθουν να κάνουν προσωπική σύνδεση σε ένα λογισμικό που διατίθεται ελεύθερα και υποστηρίζει τη δημιουργία εννοιολογικού χάρτη

να μάθουν να πλοηγούνται σε μια ιστοσελίδα και να εντοπίζουν πληροφορίες που τα ενδιαφέρουν· Να ελεγχουν την αξιοπιστία της

να γνωρίσουν το πρόγραμμα «Προσωπικής Έκφρασης Δημιουργικότητας και Φαντασίας»

να μάθουν να επισκέπτονται έναν ενεργό υπερδεσμό

ΤΑΞΙΔΙ ΣΤΗ ΧΩΡΑ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑΣ

«Κατά τη γνώμη σας είναι απαραίτητο τα παιδιά της Ε' Δημοτικού να έχουν κινητό τηλέφωνο στο σχολείο;»

Μοίρας, 2012; Σαμαρά, 2013

θέση/άποψη/ γνώμη/ισχυρισμός:
Κατά τη γνώμη μου δεν είναι απαραίτητο να έχουν τα παιδιά της Ε' Δημοτικού κινητό τηλέφωνο στο σχολείο.

επιχειρήματα/σχόλια

Επιχείρημα: Και αυτό γιατί υπάρχουν πολλοί τρόποι για να επικοινωνούν τα παιδιά με τους γονείς τους όπως το καρτοτηλέφωνο και το τηλέφωνο στο γραφείο των δασκάλων.
Σχόλιο: Όλοι στο σχολείο είναι πάντα διαθέσιμοι να μας βοηθήσουν.

Κατά τη γνώμη σας είναι απαραίτητο στους μαθητές/τριες της Ε' δημοτικού να έχουν κινητό τηλέφωνο στο σχολείο;

Επιχείρημα: ...επειδή μπαίνουμε σε διαδικασία επίδειξης.
Σχόλιο: Έτσι δοκιμάζονται και χάνονται φίλιες...

Επιχείρημα: ...αφού το κινητό τηλέφωνο βλάπτει την υγεία.
Σχόλιο: Υπάρχουν πολλές έρευνες που υποστηρίζουν ότι εκπέμπει ακτινοβολία.

Επιχείρημα: ...γιατί αγοράζουμε συνεχώς καινούρια μοντέλα.
Σχόλιο: Έτσι γινόμαστε καταναλωτικοί και ξοδεύουμε χρήματα.

Επιχείρημα είναι ο λόγος που χρησιμοποιούμε για να υποστηρίξουμε την άποψή μας

Σχόλιο είναι ο λόγος που χρησιμοποιούμε για να ενισχύσουμε το επιχείρημά μας και να το κάνουμε πιο σταθερό».

θέση/άποψη/γνώμη/ισχυρισμός:
Η δική μου άποψη είναι ότι πρέπει να έχουν τα παιδιά της Ε΄ Δημοτικού κινητό τηλέφωνο στο σχολείο.

αντιρρήσεις/αντικρούσεις

Κατά τη γνώμη σας είναι απαραίτητο στους μαθητές/τριες της Ε΄ δημοτικού να έχουν κινητό τηλέφωνο στο σχολείο;

Αντίρρηση: Πιστεύω ότι χρειάζεται το κινητό στο σχολείο, γιατί μπορεί να χαλάσει το τηλέφωνο του σχολείου και να μην μπορεί κανείς να επικοινωνήσει για κάτι επείγον.
Αντίκρουση: Αυτό καταρχήν συμβαίνει πολύ σπάνια, όμως υπάρχει και το κινητό τηλέφωνο των δασκάλων...

Αντίρρηση: Πρόσφατα διάβαξα ότι υπάρχουν έρευνες που υποστηρίζουν ότι τα κινητά τηλέφωνα δε βλάπτουν την υγεία.
Αντίκρουση: Έχει σημασία να δεις ποιος κάνει αυτή την έρευνα... μήπως κάποια εταιρεία κινητής τηλεφωνίας;

Σαμαρά, 2012; 2013

Αντίρρηση είναι η έκφραση της
αντίθετης, της διαφορετικής γνώμης

Σαμαρά, 2013

Συμπέρασμα

Το συμπέρασμα στο οποίο συμφώνησαν όλοι και όλες ήταν ότι δεν είναι απαραίτητο να έχουν τα παιδιά της Ε΄ Δημοτικού κινητό τηλέφωνο στο σχολείο. Μπορεί όμως κάποιοι και κάποιες, αν είναι αναγκαίο να το χρησιμοποιήσουν εκτός σχολείου. Η χρήση του όμως υπόκειται σε περιορισμούς. Δε μπορούν να το χρησιμοποιούν άφοβα όσον αφορά στην υγεία τους.

Η επιχειρηματολογία ως εκπαιδευτικό πρόγραμμα

Σκοπός

Να ασκηθούν οι μαθητές μιλούν ενώπιον ακροατηρίου, να υποστηρίζουν με επιχειρήματα την άποψή τους και να πείθουν τους/τις συμμαθητές/τριες – ακροατές/τριες τους, να σέβονται την αντίθετη γνώμη και να προσπαθούν με λογικά επιχειρήματα να την αντικρούσουν

Η επιχειρηματολογία ως εκπαιδευτικό πρόγραμμα

▶ Πείθω μέσω αιτιολόγησης (Κότσιρα, 2017)

▶ Πείθω

με υποσχέσεις

με παρακλήσεις

με έκφραση προσωπικών συναισθημάτων

με πρόκληση συναισθημάτων στους άλλους

με αναφορά στην προσωπική μου εμπειρία

με έκφραση της προσωπικής μου άποψης ως
άποψης όλων (Σαμαρά, 2009)

Η επιχειρηματολογία ως εκπαιδευτικό πρόγραμμα

- ▶ Κατανόηση υποθετικών προτάσεων του λόγου και δυνατότητα τεκμηρίωσής τους με επιχειρηματολογική σκέψη βασισμένη στην αιτιολόγηση (γιατί, επειδή) (Κότσιρα, 2017):
 1. Αν ήσουν ένα παραμύθι , ποιο θα ήσουν και γιατί
 2. Αν ήσουν ένας μήνας του χρόνου, ποιος θα ήσουν και γιατί
 3. Αν ήσουν η νύχτα και η μέρα ποια θα προτιμούσες να ήσουν και γιατί
 4. Αν ήσουν ένα γράμμα της ΑΒ ποιο θα ήσουν και γιατί
 5. Αν ήσουν ένα μεταφορικό μέσο, ποιο θα ήσουν και γιατί

Η επιχειρηματολογία ως εκπαιδευτικό πρόγραμμα:

ενσυναίσθηση και επιχειρηματολογία μέσω αιτιολόγησης (Κότσιρα, 2017; Ματσαγγούρας 2004)

- ▶ Είσαι ένα παιδί Γ' Δημοτικού που χρησιμοποιεί αναπηρικό καροτσάκι για να κινηθείς. Ποιες δυσκολίες αντιμετωπίζεις; Πώς σε αντιμετωπίζουν οι φίλοι σου;
- ▶ Είσαι ένα κορίτσι από την Αλβανία που γεννήθηκες στην Ελλάδα. Το όνομά σου είναι Μιρέλλα. Πού μένεις; Πόσο σου λείπει η πατρίδα σου; Οι γονείς σου χρειάζονται βοήθεια με την ελληνική γλώσσα; Έχεις κάνει φίλους Έλληνες;
- ▶ Είσαι ένα παχύσαρκο παιδί. Είσαι τόσο βαρύς που δυσκολεύεσαι ακόμη να παίξεις ποδόσφαιρο με τους φίλους σου. Γι' αυτό το λόγο δεν έχεις φίλους. Πώς νιώθεις γ' αυτό Έχεις τη δύναμη να το αλλάξεις; Αν γινόσουν αδύνατος σαν τους άλλους τι θα έλεγες σε όσους τώρα σε κοροϊδεύουν για την εμφάνισή σου;

Η επιχειρηματολογία
ως εκπαιδευτικό πρόγραμμα:

**Διττός λόγος - διαδικασία: (Τσούρα-
Αμπόννη, 2007; Κότσιρα, 2017)**

► Α' τρόπος

Δύο παιδιά επιχειρηματολογούν παρουσιάζοντας τα υπέρ/κατά για ένα θέμα. Προσπαθεί ο καθένας για λογαριασμό του, να πείσει τους/τις συμμαθητές/τριές του και να τους/τις πάρει με το μέρος

► Β' τρόπος:

Οι μαθητές χωρίζονται σε δύο ομάδες των τριών ατόμων. Από κάθε τριάδα τα δύο παιδιά επιλέγουν ποια πλευρά του διττού λόγου θα αναπτύξουν και το τρίτο κάνει τη σύνοψη. Εξηγούμε στα παιδιά ότι στα επιχειρήματά τους θα πρέπει να σκεφτούν και την αντίθετη άποψη και πώς θα την αντικρούσουν

προς το ακροατήριο. Η επιχειρηματολογία ορίστηκε ως η παραγωγή επιχειρημάτων. Συγκεκριμένα, οι πρώτοι ομιλητές της κάθε ομάδας οφείλουν να δώσουν έναν ορισμό της θέσης που πραγματεύονται και έπειτα να εκθέσουν από ένα επιχείρημα. Οι δεύτεροι ομιλητές των ομάδων έχουν την υποχρέωση να αντικρούσουν το ή τα επιχειρήματα που εξέθεσαν οι πρώτοι ομιλητές από κάθε ομάδα αντίστοιχα και αφού το κάνουν αυτό να εκθέσουν ο καθένας από δύο επιπλέον επιχειρήματα με τα οποία θα στηρίξουν τη θέση τους. Οι τρίτοι ομιλητές εκτός από επιχειρηματολογικό ρόλο έχουν ακόμη και τον ρόλο του συνόπτη καθώς καλούνται να υπενθυμίσουν στο ακροατήριο τα επιχειρήματα που εξέθεσε η ομάδα υπέρ της θέσης που υποστηρίζει.

Διπλός λόγος - διαδικασία:

- ▶ Τριμελής επιτροπή, διαφορετική κάθε φορά, που αποφασίζει ποιος προφορικός λόγος είναι ο καλύτερος, δηλαδή ποια ομάδα ήταν πιο πειστική
- ▶ Συζητούν:
 1. Για το περιεχόμενο της ομιλίας (δομή: θέση, επιχειρήματα, σχόλια, αντιρρήσεις, αντικρούσεις,)
 2. Για το λεξιλόγιο που χρησιμοποίησαν
 3. Για τον τρόπο που φέρθηκαν στην αντίπαλη ομάδα, το ύφος τους, την ομαδικότητα

3^ο ΠΕ.Κ.Ε.Σ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

Ευχαριστώ θερμά για την προσοχή σας!

